

Nove muzikalije. Slovenske pesmi za sopran, alt, tenor in bas. Uglasbil in velečastitemu gospodu Sim. Gregorčiču, slavnemu pesniku slovenskemu, posvetil Hr. Volarič. Op. 7. V Ljubljani. — Tiskali J. Blaznikovi nasledniki. Lastna založba. Cena zvezku je 70 kr. (po pošti 75 kr.) Naročuje se: H. V. v Kozani, p. Kojsko — Gorica na Primorskem.

Takšen je naslov mično in prav čedno avtografiranemu zvezku Volaričevih pesmij op. 7. Vsebina je nastopna: 1. Slovanska pesem, bes. J. Stritarjeve. 2. Pogovor z domom, bes. J. Jenkove. 3. Ne zveni mi, bes. S. Gregorčičeve. 4. Pomlad, bes. J. Virkove. 5. Gospodov dan, bes. Fr. Krekove. 6. V noči, bes. Savo Zoranove. 7. Ljubav, bes. J. Kalčičeve. 8. Na planine, bes. Krilanove. 9. Poziv k petju, bes. Ako hočemo biti skladatelju pravični, priznati moramo, da je pri njega vsakem novem delu opaziti velik napredek v glasbi, a tudi slovenskim pevcem prav dobro ugajajo pesmi Volaričeve, ker slone na takó zvanem modernem slovenskem glashenem duhu. Prav zató so njega skladbe čimdalje bolj objubljenе, in nádejamo se, da ostane skladatelj svetla zvezda slovenskega glashenega neba. Harmonija teh pesmij je prav lepa in mnogostranska; s harmoniškimi oblikami skladatelj nikjer ni v zadregi; vse teče nekako gladko in neprisiljeno, glasovi se lepó menjujejo, v skupnosti pa se pesmi slíšijo polnoglasno in prikupno.

Na majhen nedostatek pa vendar opozarjamo skladatelja. Basovski skok iz $\frac{6}{4}$ akorda ni dovoljen, zató ker ta akord pripada šibkim harmoniškimi oblikam in je torej navezan na dijatoniški postop. Glej štev. 2., 6. takt in jednako. Harmonija je zelo zmešana šrena, torej je treba v porabi največje doslednosti, da se nam ne bode očitalo neznanje. Drugega nimamo dostaviti, nego to: Pesmi Volaričeve iskreno priporočamo vsem pevcem in pevovodjam po Slovenskem in prepričani smo, da bodo z njimi jako zadovoljni.

D. F.

„Máterin blagoslov“. Gospod *Anton Foerster* je uglasbil ta znani igrokaz, tako da je sedaj popolnoma opereta. Ker je glasheni del precěj obšíren, treba bode tekst izdatno okrajšati in mu dati bolj obliko libreta. Foersterjevo delo se uprizori še v letošnji gledališki dóbi.

„Cavalleria rusticana.“ „Dramatično društvo je sklenilo pogodbo s slavnim skladateljem opere: „Cavalleria rusticana“. Skladatelj *Pietro Mascagni* in založnik *Edoardo Sonzogno*, zastopana po dr. O. F. Eirichu, zavezala sta se, da smé to opero dati v Ljubljani jedino le „Dramatično društvo“. S to pogodbo je sevéda spojena znatna gmotna žrtva, toda pomisliti je treba, da se je s tem storil tudi znaten napredek v razvoji slovenskega gledališča. Libreto je skrbno in izvrstno preložil naš pesnik, gospod *Anton Funtek*, kateri je „Dramatičnemu društvu“ kot libretist s svojim sodelovanjem nemala podpora. Ako se pokaže potreba izdaje slovenskega prevoda, bode se tudi zánjo skrbelo pravočasno.

Blaž Potočnik. V Št. Vidu nad Ljubljano je ondotna čitalnica dné 4. m. m. praznovala petindvajsetletnico svojo in zajedno dostojno poslavila spomin svojega ustanovitelja, župnika Blaža Potočnika. Na pročelji župne cerkve šentvidske se je namreč vzdala spominska ploča z napisom: V tej fari je kot župnik 39 let pastiroval gospod Blaž Potočnik, ustanovitelj narodne čitalnice. „Kdor hoče živeti in srečo imeti, naj dela veselo in moli naj vmes.“ — Narodna čitalnica ob svoji petindvajsetletnici 4. oktobra 1891. — Pri tej priliki je izšla lična spomenica, katero je spisal g. *Janko Žirovnik*, nadučitelj v Št. Vidu. Zanimiva knjižica priobčuje v štirih oddelkih životopisne črtice o Potočniku, pisane za preprosto ljudstvo, in prinaša dôkaj dovčpnihi izrekovi Potočnikovih, ki je bil sploh jako šaljiv in zabaven družabnik. Spomenica ima tudi dobro pogojeno

ternoster, dr. Lavrencij Požar, Anton Svetek, Vojteh Valenta, Ivan Vencajz, Andrej Žumer; zunanji odborniki so: Danilo Fajgelj, Simon Gregorčič, Anton Starec, Fr. Šušteršič, Janko Žirovnik. (Odbor se je dné 13. vinotoka ustanovil takó, da mu je tajnik gosp. Paternoster, blagajnik gosp. Krulec, šolski nadzornik g. Vencajz in arhivar g. dr. Požar).

Po končani volitvi je pojašnjeval g. svetovalec *Vencajz*, zakaj se je morala mesečna učnina povišati, in poudarjal, da je v šoli za godúla 52 učencev; zato naj odbor skrbi za izdatno podporo. Govorilo se je tudi o potrebi, da se skrbi za ustanovitev mestne godbe, g. dr. *Požar* pa je izrazil željo, naj bi »Glasbena Matica« izdajala tudi skladbe v lahkem slogu za klavir. Ko je še g. *Foerster* poudarjal, naj se dela na to, da bode »Glasbena Matica« kdaj deželni zavod, kakor je novoosnovani »Glasbeni zavod« v Zagrebu, sklenilo se je zborovanje. — Kakor je razvidno iz tega poročila, deluje »Glasbena Matica« jako uspešno; uspevala pa bode še bolj, ako jo izdatneje podpirajo imoviti rodoljubi naši.

Iz muzejskega društva. Dné 14. m. m je predaval g. arhivar *Anton Kohlar* o zgodovini železarstva na Kranjskem. V prvem delu svojega govora je razpravljajl zgodovino železarstva v prirodopisnem in v drugem delu v pravnozgodovinskem oziru. Razkazoval je železne rude, od katerih se na Kranjskem topi železo; potem je govoril o različnih načinih, kakó so v raznih dóbah topili rude, in poročal na podlagi prazgodovinskih raziskavanj, da je slovela dežela naša že od nekdaj za jako železato. Opisoval je tudi raznotere plavže, sôsebno v Železnikih in Kropi, kjer so železo na „volka“ topili. V drugem delu je navajal rudarske zakone in vzroke, zaradi katerih se je kranjsko železarstvo časih močno povzdignilo, časih opešalo. Zanimivo predavanje je g. Kohlar pojašnjeval s posebnim zemljevidom, iz katerega je razvidno, koliko je bilo fužin, zlasti proti meji italijanski.

Slovensko gledališče. Predstava dné 4. vinotoka: »Zadnji list«. Veseloigra v treh dejanjih. Francoski spisal Victorien Sardou, preložil — . —. Ta predstava, s katero se je pričela letošnja gledališka dôba, ogrela ni našega občinstva. Dejanje samo je dókaj siromašno; tistemu lahkeemu konverzacijskemu tonu pa in duhovitemu dovtipu v razgovoru, kateremu se čudimo baš v proizvodih francoskih in s katerim sloveči pisatelj zakriva nedostatke v tej igri, naši igralci še niso véšči. Zató sta jedino le gospá *Borštnikova* in gospod *Borštnik* zvršila svojo nalogo, kakor smemo zahtevati; pohvalili bi največ še gospá *Danilovo* in gospodičini *Nigrinovo* in *Slavčevo*, dočim sta gospoda *Danilo* in *Perdan* pretiravala prav po nepotrebnem. Po naših mislih bi bilo gledališko dôbo začeti z ložjo igro, nego je »Zadnji list«.

Predstava dné 11. vinotoka: »To je moja maksima«. Veseloigra v enem dejanji. Spisal Alfonz Pirec. — »V Ljubljano jo dajmo«. Izvirna veseloigra v treh dejanjih. Spisal Josip Ogrinec. — Pirčeva veseloigra je, rekli bi, zgolj dramatiški poskus in zató sevêda ne more uspeti na nobenem odru. Toda, ako se že predstavljajo takšne stvari, kar je napósled hvalno in vzpodbudno pisateljem slovenskim, tedaj je igralcem vsekakor dolžnost, da jih predstavljajo skrbno, kolikor móči. Ali našim igralcem, žâl, ne moremo prihraniti očitania, da se niso kâr nič potrudili za to predstavo. — Ogrinčeva igra nima posebne gledališke tehnike; kazé jo zlasti predolgi samogovori in prerobati dvogovori, kateri bi se bili iz lahka okrajšali in opilili brez sléharne škode. Vender so značaji zajeti iz življenja, risani dovôlj krepko, dovtipno in resnično, zató je bil tudi uspeh predstave dovoljen. Izmed igralnega osebja imenujemo zlasti gospodičino *Nigrinovo*, gospá *Borštnikovo* in *Danilovo* in gospoda *Danila* in *Verovška*. Poslednjemu bi sevêda ne bilo treba tolikanj robato izvrševati svoje naloge.